

Рік II. ч. 49. (205) Пятниця 7. березня 1941. Ціна 30 сот.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ: Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-39
РЕДАКЦІЯ: Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81

„Krakauer Nachrichten“ — Tageszeitung.
Administration; Reichsstrasse 34.
Schriftleitung; Orzeszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА в краю і закордоном:
місячно . . . . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки — 2 зол.
5 чеських корон — 1 зол.

Фірер до президента Туреччини

АНКАРА, 6. III. — Радіовисильня в Анкарі подала, що президент турецької республики прийняв у своїй палаті в Чанкай німецького амбасадора фон Папена. Німецький амбасадор передав президентові Ісмет Іненї особисте письмо від канц. Адольфа Гітлера. Президент турецької республики вислухав змісту цього письма з великою увагою і просив амбасадора фон Папена, щоб він подякував Фірерові за той прояв чемности. При тій розмові був приявний також і турецький міністр закордонних справ Шікрі Сарачоґлю.

ВЕЛИКЕ ВРАЖІННЯ В ТУРЕЧЧИНІ

АНКАРА, 6. III. — Турецькі щоденники повідомили вівторок вечором про прийняття німецького амб. фон Папена турецьким президентом, як про велику сензацію. Скрізь: на вулицях, у каварнях і клюбах почалися гарячі балачки з цього приводу. Всі намагалися вгадати зміст особистого письма Фірера до турецького президента. Думають, що Фірер запропонував, щоби Туреччина взяла на себе ролю посередника між Грецією та Італією і щоби підписала договір про ненапад з Німеччиною. На кожний спосіб турецьке населення оцінювало положення дуже оптимістично. Серед широких мас турецького населення розійшлися поголоски, що англійський міністр закорд. справ Іден не дуже то вдоволений своїми відвідинами в Анкарі.

—o—

Зустріч райхсмарш. Ґерінга з ген. Антонеску

ВІДЕНЬ, 6. III. — Дня 5. ц. м. райхсмаршал Ґерінг зустрінувся у Відні з провідником румунської держави ген. Антонеску та відбув з ним довшу розмову. Вона торкалася важних господарських справ, що цікавлять обі сторони й відбулась в дусі німецько-румунської співпраці.

—o—

Успішні атаки на Південну Анґлію

БЕРЛІН, 6. III. — Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:

Похід німецьких військ у Болгарії продовжується згідно з устійненим пляном.

Дня 4. ц. м. передполуднем легкі одиниці британської воєнної фльоти намагалися наскочити на один з неукріплених островів перед північно - норвезькими фіордами. Жертвою ворога стало кілька рибальських човнів, що там стояли. Кілька німецьких і норвезьких рибалок попало у полон. Ще поки німці почали протиакцію, ворожі воєнні кораблі знову відплили повною парою з норвезьких вод.

На Середземному Морі спадні боєві літаки та легкі боєві машини знову бомбардували підчас своїх денних дій зосереджені ворожі війська та летовища біля Аджедабії.

Ескадри боєвих літаків перевели минулої ночі успішні атаки на ряд військових обєктів у Південній Анґлії, між іншим на портові і промислові обєкти у Кердифі й Лондоні.

Ні вночі, ні вдень ворог не налітав на територію Німеччини

Італійська перемога в Альбанії

РИМ, 6. III. — Головне Командування Італійської Армії подає:

На грецькому фронті ескадри італійського летунства обкидали з успіхом розривними бомбами скупчені відділи ворожих військ та їх оборонні позиції. Одиниці італійської воєнної фльоти обстрілювали ворожі обекти вздовж альбанського побережжя. Сильну ворожу летунську ескадру, яка змагалася заатакувати італійські кораблі, відбили сильним вогнем з італійських кораблів та при допомозі швидкої інтервенції ескадри ловецьких літаків, що відбували стежний лет. Ескадра італійських ловецьких літаків розпочала по геройській боротьбу проти майже двократно більших ворожих сил. Підчас бою зістрілили 6 ворожих літаків; два зпоміж італійських не вернулися.

В Північній Африці спадні літаки й бомбовики з німецького летунського корпусу знову бомбардували скоплентровані ворожі війська й летовище недалеко Аджебабії.

У Східній Африці розвідча діяльність на відтинку Керен. Італійські літаки бомбардували кораблі та портові обекти в заливі Суда на Креті.

Підчас дальших обсервацій стверджено, що підводний човен під командою капітана маринарки Адальберто Джованіні [illegible] на Атлянтику ще два дальші кораблі — крім кораблів, що про них згадано у воєнному комунікаті з понеділка.

Протианглійське повстання в Киренаїці

РИМ, 6. III. — Італійські щоденники повторяють телеграму „Дейлі Телеграфу“ про те, немов то у Киренаїці вибухло збройне повстання арабських туземців, що воюють з англійцями. Англійські щоденники пишуть, що араби в якийсь ближче невідомий спосіб дістали зброю й муніцію в поважній кількості. Питання ладу й порядку стає щораз трудніше в тій смузі, що її зайняли англійці.

„Не було часу підготовитись“

Головною причиною наших більших чи менших невдач дуже часто буває фатальна риска нашої вдачі — спізнюватися, робити все в останній хвилині. Можна це сказати майже про всі почини нашої громадської праці, можна це сказати також, на жаль, і про багато наших найпекучіших справ. Пригадуємо собі ту чи іншу справу тоді, коли її треба би вже за виготовленим згори пляном переводити в діло, тоді, коли вже, так би мовити, починає дах горіти над головою. Робимо тоді все у шаленому поспіху, без системи, без ґрунтовної підготови, яка потребувала б довшого часу. Сяк-так справу з рук збуваємо, а потім руками розводимо, раменами зводимо і зідхаємо: „Коли ж не було вже часу на підготову, все зробилось якось в останню хвилину... добре, що й так вийшло якось...“

Не тільки війна, але й багато менші та розмірно малі справи теж потребують підготови. Бо кожна поважна справа вимагає поважного підходу. А для нас, українців, поважною справою є шкільництво і передшкілля.

Коли минулої осени поставила нас німецька влада перед новою шкільною системою, коли повстав зовсім новий, незнаний нам тип шкіл, коли йдучи охоче назустріч фаховим школам німецькі шкільні чинники з застереженням поставилась до т. зв. клясичної освіти — наше громадянство розгублено кидалось на всі сторони й уперто боролося саме за ті клясичні школи, на те, щоб згодом журитися контингентом учнів усього до двох істнуючих українських гімназій. Стратилось на те безліч часу й енергії, а занедбалось рівночасно легчу та не менш важну справу — справу фахових шкіл. Коли ж нарешті вхопились за ту справу, то виявилось, що і тут треба переборювати поважні труднощі, з яких найголовнішою труднощію є брак фахових учительських сил. Сяк-так відкрили кілька шкіл з твердою постановою налагодити ту справу у майбутньому.

Та минає ось уже й зима, а щось не помітно великого руху в тій справі. Ледви чуємо про якийсь один курс для учительок домашнього господарства. А з рештою шкіл що буде? Почнемо про це думати мабуть тоді, коли їх уже відчиняти треба, себто десь у серпні, а то й у вересні. І замість того, щоб уже сьогодні пошукати за можливістю вишколу таких фахових сил, чи то організуючи для них спеціяльні курси, чи висилаючи декого на спеціяльні студії до Німеччини, будемо восени безпомічно розводити руками, зідхати та охкати.

Ось-ось буде літо. Треба б його використати на перевишкіл, на дошкіл учителів та учительок, які будуть в той час вільними й охоче присвятять на ту ціль кілька тижнів. Можна б улаштувати такі перевишколи для них десь у гарних місцевостях, щоб був це рівночасно й відпочинок для поправи виснажених сил. Але до цієї справи треба основно підготовитись, треба для неї часу, і коли хочемо, щоб воно вдалось, то треба

до неї братись уже сьогодні, а не з кінцем червня, чи в липні.

До цих сумних міркувань спонукала мене ще одна пекуча справа, яка мені особливо близька. Це наші **дитячі садки для сільської дітвори.** Шкода місця, щоб розписуватись над вагою тої справи: воно було б вломлюванням себе у відчинені двері. Чейже нема українців, які не признавали б потреби виховувати й вишколювати українських дітей влітку в добре й фахово ведених рідних садках.

Та для успішности цієї справи треба основної, докладної і довгої підготови. Минулого року справу зроблено на „галамбалам" і такі були й наслідки. Почали підготову в травні - червні, коли вже властиво садки могли б розпочинати свою роботу.

Вже березень, але ще не чуємо, щоб уже десь розпочались курси для садівничок, а саме брак садівничок, і то добре вишколених, був минулого року головною причиною невдачі наших садків. Вишколити добру садівничку за 2—3 тижні не можна, тим більше, що тут в Ґен. Ґубернаторстві не маємо сьогодні охочої для такої праці інтеліґентної молоді й вишколювати треба сільську жіночу молодь, а це вимагатиме далеко більше часу. Тяжко брати сільську молодь до вишколу весною, бо тоді робочі руки й у господарстві потрібні. Отже треба було ту справу зробити в січні, лютому, — у березні найпізніше.

І сама орґанізація садків вимагає великої роботи й підготови. Зібрані дані про кількість дітей у садковому віці по селах, перевести пропаґанду серед батьків, підшукати фонди на оплату садівнички й дожившлювання дітей, підшукати й пристосувати відповідне приміщення та добути скрізь дозвіл влади, — все це вимагає часу, часу і ще раз часу, а також якоїсь наперед уложеної програми.

А в нас що? Покищо у найліпшому випадку чуємо суперечки, у чиїй саме компетенції є орґанізувати садки, але ще ніхто не приступив до конкретної роботи, а тих, що й хотіли б може вже робити, до справи не допускають, бо не відомо, хто саме до того є покликаний. Восени будемо зідхати, раменами здвигати, виправдуватись та зацитькувати свою совість: „Не було часу до підготови..."

Д-р Харитя Кононенко.

Як тягли українців до польської армії у Франції

III.*)

НЕВДАЛА СПРОБА 5-ОЇ ПОЛЬСЬКОЇ ДИВІЗІЇ

Щоби не давати змоги польським військовим властям покликувати наших людей до армії, постановила Управа Т-ва „Просвіти" в Нансі видавати своїм членам формулярі-заяви до польського консуляту в Бар-ле-дюк зі зреченням польського громадянства, щоб на тій підставі наші люди могли старатися у французьких властей за дозвіл на побут у Франції на правах асилю. На ці українські заяви ніхто не дістав ніколи з консуляту ніякої відповіди. А наші хлопці далі діставали по два, по три й по чотири покликання. Хто „витримав характер" та не квапився гинути за Польщу чи Францію, той тепер мандрував із села на село, щоб губити за собою сліди й губитися самому у людському муравлищі.

Але французьке населення, вславши на війну своїх батьків, мужів і синів, дуже кривим оком дивилося на молодих чужинців, що не проявляли охоти служити у французькій армії та швендались без мундуру. Злість французів була тим більша, що вони були лихі на себе самих: вони, поправді, самі не знали, защо мають боротися. З радієвих промов, з ґазет і церковних проповідниць казали їм, що Франція має воювати в імя гуманности й релігії, за право всіх народів до свобідного життя і т. п. Але, коли француз знав, що німці нічого від нього не хотять, то не розумів, чому він має битися за абстрактні ідеали, актуально болючі для когось іншого. І тому йдучи на війну, був подвійно зависний супроти кожного, що залишався дома. Через те хотів тягти зі собою всіх, хто тільки здужав волочити ногами. Не слід забувати, що француз покидав крім рідні в своїй хаті ще й великі достатки, або вигідні варстати праці, а висока життєва стопа завсіди притуплює охоту наражатися на воєнні труди й невигоди. Тому чужі армії, в першу чергу полки чорних і смаглявих африканців, ставали в їх очах не лиш допомічним, але й головним військом, що мало боронити їх, їх край та маєтки.

Тому теж французи так поквапно йшли на руку полякам в їх зусиллях творити свою армію та тягти до неї всіх громадян Польщі, без уваги на національність. Це була менше любов до Польщі, а більше еґоїстичний рахунок — мати на французькому фронті якнайбільше чужих вояків! Шкода, що такого еґоїзму Франція не проявила перед цією війною, та не заявила своїм трабантам, що не буде за них воювати!

Тимчасом до наших людей разом із покликанням являлася вже й жандармерія та жадала від покликаного, щоб він підписував карту й виїздив до табору. Покликуваний заявляв з місця, що він не поляк, на це предкладав посвідку з Українського Союзу з потвердженням свого українського походження („д'оріжін ікренієн") і катеґорично відмовлявся іти до польської армії, коли ж, мовляв, французи хочуть, то можуть його взяти до французького війська. Тоді, звичайно, починалася дискусія. Жандарми твердили, що українці й поляки, то „все одно", що хто має польський пашпорт — той поляк, що коли Польща виграє, то зробить з українських земель якийсь протекторат, взагалі верзли всякі дурниці. Коли покликуваний умів добре відгризатися, тоді по такій дискусії жандарми з нічим відходили, інших брали на поліційні станиці й там списували з ними протокол та відпускали їх домів. При дискусіях декотрі зі свідоміших послугувалися мапою наших етноґрафічних земель, виказуючи, що край, звідки вони походять, це взагалі не Польща. Були випадки, що забравши котрогось з наших хлопців, поліція змушувала його побоями забиратися до війська. Останнім способом поліції змусити когось іти до війська було приарештувати покликаного, казати йому спакувати своє манаття, запровадити на двірець, всадити до ваґону й замкнути за ним двері, наказуючи їхати просто до табору. Тоді наш чоловік їхав дві три стації далі, злазив з поїзду й ставав до праці в нового господаря. Назагал за таку дезерцію поліція не карала, а коли когось і арештували, його мусіли випустити вже по кількох днях, бо поліція департаменту — себто вища поліційна влада з осідком у столиці департаменту — за влади ґен. Ґамлена не мала приказу арештувати й видавати під суд українців, що не хотіли служити при польськім війську. Так було бодай у східніх департаментах Франції.

Ситуація основно змінилася, коли до голосу дійшов ґен. Вейґан. Тоді не було вже жартів. Крутити було вже небезпечно. До управи „Просвіти" голосилися масово наші хлопці зі сіл, питаючи за порадою. Наш головний референт від військових справ, полк. Закусило, не міг вже нічого дораджувати, з вимком: „Спасайтеся хлопці, як умієте!" Поляки зробили на нього донос, обвинувачуючи у підмові до дезерції, противоєнній аґітації та державній зраді. Але полк. Закусило, що від 20-ти літ перебуває у Франції та виробив собі звязки з французами, викрутився з халепи, використавши ще нагоду для роздачі вищим цивільним і військовим чинникам пропаґандивної української літератури.

З кінцем травня й початком червня 1940 року поляки орґанізували свою пяту дивізію й покликували до неї всіх, молодих і старих, чи ставав хто до лікарських оглядин, чи ні, ба, навіть буквально калік. Тоді багато наших, що досі трималися, пішли. Та все це ще були тільки одиниці. А тут уже бої велися на французькій території, німці підступали під Париж. В останній хвилині подано українцям до відома, що будуть створені відповідні військові мішані, французько-польські, комісії, перед якими кожний покликаний до війська українець має себе остаточно декларувати, до якої з двох армій він вступає. Вже урядувала така комісія в Шольон, у департаменті От Марн, але швидко виявилось, що насправді це була чисто польська комісія, що насилу тягла наших людей до себе.

Проте полякам уже не вдалося зорганізувати пятої дивізії своєї армії. Оповідають, що їх востаннє покликали, що в два дні після умундурування казали їм вертатися на свої села і працювати, бо все пропало. У вівторок 17. червня німецьке військо зайняло Нансі. Та місцева жандармерія вже на тиждень раніш покинула місто. Нам, українцям, уже нічого було боятися. Памятаю, як підчас наших Зелених Свят, коли в місті не було ні одних, ні других, управа „Просвіти", зібрана в помешканні нашого голови, журилася, що на випадок повороту французів грозив би нам погром. По вулицях міста мужчин майже не було видно, а ті, що були, це все чужинці, які були свідками історичного видовища: як із власної вини конала Третя Республика.

Так українці пручалися на чужій землі, щоб не проливати крови за ворожу справу. Майже без проводу, бо всяка акція нашої верхівки в Парижі була внеможливлена гострою цензурою, українські робітники рішуче відмовилися присягати на вірність чужому прапорові. Оповідали очевидці, що з одного куреня, що мав складати присягу, після святочної підбадьорюючої промови ґен. Сікорського, виступило з рядів трьох українських юнаків з заявою, що вони не хочуть і не будуть присягати на інший прапор, тільки на український. І не присягали, — але їхня доля нам невідома. Своєю гідною поставою здобули собі наші брати у Франції пошану в чужинців, які не сподівалися, що стрінуться з таким одностайним українським спротивом: вони побачили, що українці це не безвольне гарматне мясо, але свідома нація. Інша річ, що в обороні свого слушного становища прийшлося нам чимало натерпітись та що й на французькій землі поплило трохи української крови

Осип Дачкевич.

*) Гл. „Кр. Вісті" чч. 45 і 46.

Німецька армія над Чорним Морем

(Від нашого кореспондента)

Берлін, 3. березня 1941.

Берлінські вулиці, кабарні й підприємства знову помітно оживилися. Ще кілька днів тому Фірер говорив, сьогодні вже ціла Німеччина відчула, що Фірер діє. Німецькі війська перейшли кордони заприязненої Болгарії, в якій ще вчора плянували нові англійські атентати. Німецька армія ступила твердою ногою на землю, з якої вже безпосередньо можна дивитися на Близький Схід і на Чорне море.

Обсада Болгарії німецькими військами прийшла як льогічний наслідок політичної ситуації на Балкані. На обличчях німців, отої великоміської берлінської публики з вулиці, варстатів праці, підземної залізниці й переповнених льокалів — не видно ніякого схвилювання. Одначе теми до розмов стали знову цікаві й повні притяжної сили. Мимохіть пригадується настрій минулорічного 10-го квітня, коли то проголосили обсаду Норвегії. Лише ситуація над Чорним морем далеко простіша, як над фіордами похмурної півночі. Німецький громадянин має в цьому випадку сильно влегчене розумування: „Захочуть англійці з греками війни проти німців — матимуть її; не захочуть — німці вже віднайдуть англійців там, де треба..."

Міністр Іден мав тяжкий день в Анкарі, з якої відлетів уже в пятницю до Атен, не чекаючи до суботи, хоч програма передбачувала низку політичних розмов на цей день. Якось важко було йому розмовляти з турецькими достойниками, що два дні перед тим були в гостині у фон Папена в німецькому посольстві. Військова демонстрація англійців, яка полягала на обсаді англійськими частинами малого італійського острова Кастельрозо, перед берегами Туреччини, не зробила наміченого вражіння вже хоч би тому, що італійці відкинули ворога назад. Коли сьогодні зацікавлені подіями й задихані від їхнього темпа люди по цілому світі питають, чого шукав Іден в Анкарі в такий критичний момент, можна би їм досить влучно відповісти словами сензаційного повідомлення югославської преси з Анкари. За змістом тої телеграми, метою відвідин Ідена була підготова окупації Сирії англійськими військами. Таким робом мав повстати поміст для сполуки Туреччини з Єгиптом для перемаршу англійських військ. Але й на це вже запізно, ініціятива знову в руках Фірера й він диктуватиме темпо і трасу майбутніх перемаршів і боїв. Німецькі дивізії машерують сьогодні у намічених напрямках по Болгарії, що вітає їх спокійно й приязно. Болгарський ґенерал Вереґлеков особисто командує штабом болгарських 50 старшин, які говорять по німецьки, щоб влегчити німецьким військам контакт з місцевим населенням і новими обставинами.

На Балкані неподільно панує сьогодні Німеччина. Може тому так швидко викинули звідтіль Анґлію, що забракло їй там французького чинника: сама Анґлія безсила. Діється щось цілком протилежне, як у всесвітній війні. 25 народів з 1.350 міліонами людей стояло тоді проти Німеччини. Тепер в цю саму неділю, коли Болгарія оглядала німецьке військо, німецький міністр пропаґанди міг повітати на ярмарку в Ляйпціґу 22 нації, що у воєнний час спокійно ведуть свою торговлю! Це найкращий приклад, як страшенне відвернулася ситуація!

Для Анґії лишається одна велика надія: інтервенція Америки. Не будемо оцінювати вартости тої інтервенції. Пересічний німець висловлюється про неї так: „Америка далеко, дорога до Анґлії небезпечна". Але факт лишається фактом: Анґлія сама нездібна навіть до пасивної оборони перед ініціятивою Німеччини. З жалем признає це сама англійська преса. А король Юрій уперше в історії Америки й Анґлії особисто виходить на двірець вітати нового амбасадора Злучених Держав.

Льогічно й невмольно розвивається нова фільма великих подій. **КТВ.**

———o———

Болгари захоплені німецькою армією

СОФІЯ, 6. III. — Всі болгарські щоденники поміщують статті, присвячені приходові німецьких військ до Болгарії. Він став найважнішою темою дня. Всі щоденники однодушно висловлюють у своїх звітах захоплення й радощі болгарського населення, що вітає німецьких вояків. **„Последная Пошта"** писала, що болгарське населення вітало з радістю й уважливістю німецькі відділи. Велике враження зробила їх дисципліна й блискуча постава. Хоч німецькі відділи перебули великі простори, вони були свіжі, повні енергії й захоплення. В усіх місцевостях, кудою переходили німецькі військові відділи, населення вітало їх **квітами.**

Щоденник **„Празднічі Вести"** писав, що німецькі війська викликали поміж населенням **радість і захоплення.** Населення бачить у німецькій армії не тільки вояків **великого й хороброго народу,** але згадує теж часи попередніх спільних боїв у світовій війні. Болгарські вояки воювали тоді на тих самих побоєвищах, які вкрилися славою й кров'ю німецьких і болгарських вояків. Молоді й старі, жінки й мужчини вітали молодих німецьких вояків. Їх дисципліна викликувала загальний подив.

= МИНУЛОЇ НЕДІЛІ відбулася у берлінській спортовій палаті велика маніфестація 12.000 італійських робітників. Промовляли голова союзу італійських промислових робітників Капоферрі і провідник німецького фронту праці д-р Лей. Вони передали італійським робітникам привіт від Мусоліні і німецького народу.

= ЮГОСЛАВЯНСЬКИЙ міністр закорд. справ Цінцір-Маркович, що їздив з відвідинами до Будапешту, вернувся минулої неділі до Білгороду. Того самого дня прийняв його реґент кн. Павло на довшій авдієнції.

БОГДАН ЛЕПКИЙ 35)

Крутіж

(Історичні малюнки з часів гетьмана Виговського).

„Ну, чого витріщився на мене, як на, біс батька зна, що? Полковника не бачив? Я тобі такий пірнач покажу, що юшка з тебе потече, хаме один, лиш підходь! Ну, підходь хутчіш! Чого ж ви стоїте горлорізи, живодери, людоїди, змії! Підходіть!"

Захиталася товпа, дехто пробував утікати.

„Куди?! — заверещав на них Босаковський. „Ну, куди? Стій! Кажуть тобі, стій, а то стріляю! Як диких вепрів вистріляю вас і лій витоплю з ваших пуз чортові чоботи мастити!"

Нараз буцім першу злість тими словами зігнав і лагідніше, іншим голосом став промовляти:

„Гей, люди, люди, невже-ж вам не сором? На спокійних подорожних засідаєте з ломаками та з ціпами, як розбишаки які? І навіть із рушниць не вмієте стріляти! Тю! А ви ж господарі якісь, а може й хуторяни, божої земельки властивці, чесних батьків погані сини. Тю, і ще раз тю! І ще раз! Того я по вас, людоньки божі, ніяк не сподівався. Усього сподівався, а цього ні!"

„Або ми на вас нападали?" — почулося з товпи.

„А що ж це було, скажіть?"

„Ми оборонялися".

„Оборонялися? То ми, значить, ішли на вас?"

„Не знаємо?"

„То ми — харцизи, чи що?"

„Невідомо, хто ви й з чим їдете, але часи тепер такі, що хто до села не вскочить, то бе і грабує".

„Так, так", — притакували й інші, — „часи тепер такі, що як чужих до села пустиш, то пропало село. Тому ми й вас не пускали".

„І не впустимо", — додав самовпевнено один із найстарших дідів.

„Не пустите?" — спитав, вимахуючи лощеною Босаковський, він так махав, буцім колесо вітряка фуркотіло. — „Не пустите?".

„Ні!"

„А якщо ми таки до вас підемо?"

„Пробуйте".

„Гм!... Як бачу, ви задирчистий народ", — підсміхнувсь Босаковський.

„Добре вам сміятися, пане. Жити хочемо, а нам не дають. Тягарами всякими угнітають, жили з нас висотують, от що".

„Хто? Ми?"

„Та не ви, а..."

„А хто?"

„Чужі й свої".

„Самі ви собі, добрі люди, завинили", — відповів Босаковський спокійно.

„Самі собі завинили?" — озирнувся по своїх односільчанах старих дідусь. — „Чуєте люди? Ми самі собі завинили, так буцім чоловік собі лиха бажає? Усякий рад, щоб йому добре було, а що ти порадиш, коли за ними сила?"

„За ким?" — спитав Босаковський.

„Відома річ, за панами. Пани нас до решти в шори впрягти задумали, щоб ми на них, як безмовна худобина, робили. От, чого їм треба! Не стадо нашого Хмеля".

(Далі буде).

З голосів преси

Після болгарського рішення

Приступлення Болгарії до пакту трьох великодержав викликало у Лондоні сильне збентеження. Бо ж англійська політика, при допомозі всяких американських та інших посередників, робила величезні зусилля, щоби не допустити до того, що сталося і що є безперечно великою, не тільки дипльоматичною, програною Англії. На цю тему, на основі міродатних інформацій, пише кореспондент **„Франкфуртер Цтг"** зі швайцарського Берна м. ін.:

»Всупереч усім заявам, що Англія вже давно викреслила політично Болгарію з обсягу своїх плянів, приступлення Болгарії до пакту трьох великодержав викликало в Лондоні розчарування, яке тепер проявляється у нестримних вибухах скаженої люті. Нині говорять там, що Болгарія підчинилася під владу Німеччини, то ж Англія має відтепер супроти неї зовсім вільну руку. Вільну руку — до чого і для чого? Англійський посол у Софії Рендл, який в останньому часі зробився там доволі немилий через свою живу пропаганду проти політики болгарського уряду та через свої спроби залякування — передав болгарському урядові »в останній хвилині« заяву, яку в деяких лондонських колах називають »останньою осторогою«, а в інших навіть виразно: ультиматом. У тій заяві сповіщено, що здогадна мобілізація в Болгарії (вона, як така, зовсім не існує), не дається погодити з часто підкреслюваними, мировими намірами Болгарії. З другого боку Англія дотепер зовсім не підняла своїх застережень напр. супроти підвищених зброєнь у Швайцарії. Отже, як бачимо, англійці пристосовують аргументацію вповні до своїх потреб, від випадку до випадку, тому й суперечності в ній такі виразні. День 1. березня називають днем Болгарії, їй понуро віщують »горе і темряву« — але саме ці безсильні погрози лише потверджують, як багато внутрішньої рації мав болгарський уряд, коли рішився на цей крок всупереч англійським нахабним вимогам.

Про болгарського посла в Лондоні повідомляє агенція Ройтера, що він телефонічно передав свою димісію софійському урядові.

Цікава далі спроба англійців — при відсутності конкретних даних — про успіхи переговорів в Анкарі, — інтерпретувати договір про морські проливи (Дарданелі — Ред.), що був підписаний в Монтре, в такий спосіб, що з тієї інтерпретації виходить наглядна погроза під совітську адресу. 19 статтю тієї конвенції інтерпретують в Лондоні так, що Англія має нібито право вислати воєнні кораблі через проливи на Чорне море, щоби нести поміч нападеній державі. Таку інтерпретацію поширюють англійці також при допомозі власної та американської преси. Але вже з другого речення видно, що в засаді йде тут менше про Грецію, як про Совіти, яких чорноморську плавбу хотіли б узяти англійці при допомозі Туреччини, під свою контролю.

Як інформує Ройтер, в Анкарі виринув погляд, що приступлення Болгарії до пакту трьох великодержав є відповідю на відвідини Ідена в турецькій столиці. Як би не було, рішення Болгарії не заскочило турецькі кола, а турецький міністр закорд. справ був про це поінформований болгарським послом. За інформаціями »Юнайтид Пресс«, посол, відвідуючи турецького міністра закорд. справ, ще раз запевнив його, що болгарський уряд хоче надалі залишатись у приязних взаєминах з Туреччиною«.

Той самий часопис подає від свого кореспондента з Ню-Йорку, що дотеперішній американський амбасадор у Римі Керк, якого перенесли до Єгипту, їхав на місце свого призначення окружною дорогою з Риму через Анкару.

»То ж Керк перебував у турецькій столиці одночасно з Іденом. Дехто тут робить із цієї зустрічі висновок, що Америка продовжувала свою дипльоматичну роботу в користь Англії, — яка почалась з балканською подорожжю Донвена — аж по мин. тиждень, хоч вона наглядно не заповідала ніякого успіху. Саме останні дні виявили, як вперто надіялися деякі американські кола аж до кінця на дипльоматичний успіх Ідена, себто на офензиву Туреччини. Зі слів англо-турецького комунікату про »осягнену повну однозгідність« робили тут дуже далекойдучі висновки в користь Англії. Лише деякі тверезі обсерватори вказують на те, що Туреччина зовсім не в силі, щоб мілітарно піти назустріч Іденовим вимогам. То ж тим більше було розчарування приятелів Англії, коли дочекалися звороту, що його започаткувало підписання пакту у Відні«.

—o—

ЯЄЧНИЙ КООПЕРАТИВНИЙ КУРС У КРАКОВІ

Дня 22. лютого ц. р. закінчився десятиденний яєчний курс, що його уладив УГАС. Курс підготовив 34 учасників до практичного ведення яєчних магазинів при Повітових Союзах і при їх станицях збирання яєць, з окрема у пересвітлюванні, сортуванні, пакуванні, консервації і висилці яєць. Учасниками курсу були переважно ті службовики всіх 10 наших Союзів, що вже працювали у таких магазинах, або ті, що призначені до цих праць. Навчання спиралося здебільша на практиці, під проводом яєчного референта з Центрального Рільного Відділу, п. Яблоновського, начальника яєчного відділу Лемківського Союзу інж. Бойдуника і двох яєчних інструкторів.

Крім практичних лекцій і занять вислухали курсанти теоретичних лекцій на теми значної організованої господарки, загальних і кооперативних. Усіх годин навчання було 74. Курсанти дістали посвідки, на основі відбутих іспитів у присутності представника влади п. Венцля, який потвердив уряд на посвідках УГАС-у задовільні кваліфікації.

Курс закінчився сходинами, де при перекусці, при кооперативних і народніх піснях проминув вечір у бадьорому настрої. Курсантів попрощав дир. Тарнавський, як організатор курсу, голова Н. Р. УГАС. інж. Хроновят і протектор курсу від уряду п. Венцель.

У СПРАВІ ТОРГОВЕЛЬНИХ ОБОРОТІВ ЯРИМ НАСІННЯМ

Уряд Засівів Ген. Губернаторства розпорядком ч. 5 з дня 18. лютого 1941 р. зобовязав зголошувати до продажі також яре сівне збіжжя (жито, овес, ячмінь, кукурудза, просо, гречка) і сівні олійні насіння (ріпак, ріпачок, лен). Хто приймає від продуцента партії цих плодів, що підлягають на основі цього розпорядку обовязкові зголошення, має заофрувати їх Урядові Засівів, чи уповажненому через нього урядові і одночасно предложити пробки. Цей обовязок торкається також тих партій, у справі яких підписано вже умову купна й достави, якщо не переведено ще достави.

Цей розпорядок постановляє, що: **продажа і заміна з рук продуцента до рук продуцента не є обхоплені цими постановами.**

Уряд Засівів може зголошені йому насіння або віддати до обороту, або сам закупить. Віддача до обороту може наступити під певними умовинами, або з докладними дорученнями продажі там, де Уряд Засівів призначить. Уряд може звільнити деяку кількість насіння від цього обовязку, може доручити, які партії слід замагазинувати окремо, з яких кількостей слід створити пересічно середні партії. Насіння, що їх відкинуть як нездатні до засіву, треба зужиткувати так, як наказують постанови Центрального Рільничого Уряду, очевидно по ринкових нормах. Аж до одержання рішення уряду зголошене насіння замагазинувати й перетримати його.

Цей розпорядок обовязує вже від 24. лютого 1941 р. і лише до 30. квітня 1941 р.

Господарські справи

НАШІ СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКІ ШКОЛИ В ГЕН. ГУБЕРНАТОРСТВІ

За польських часів ми не мали ні одної державної сільсько-госп. школи. Одну, приватну, школу у Милованні удержувала власним коштом »Просвіта«, другу, у Шибалині »Сільський Господар«. Стільки було наших с.-г. шкіл на понад 7 міліонів українців. Сьогодні в Ген. Губернаторстві на 750 тисяч українського населення заложено вже впродовж 1940 р. вісім так зв. професійних державних сільсько-госп. шкіл, а саме: в Радимні, Журавиці, Кривчі, Одреховій, Балигороді, Тісній, Маластові й Криниці.

До тих шкіл мають обовязок ходити хлопці й дівчата після скінчення народньої школи один день у тижні, через два роки, себто разом біля 100 днів! У школах участь фахові агрономи, а дівчат фахові учительки домашнього сільського господарства. До кожної з цих шкіл належать усі ученики, у промірі 5 км. від школи. У такій школі є більша кількість учителів, залежно від кількости дітей, отже від 2 аж до 8. Школа поділена звичайно на 2—3 осередки, залежно від віддалі і доброго приміщення.

Населення поставилось дуже прихильно до цих шкіл і участь учеників у них дуже велика, фарма, що були взимі по селах поважні перешкоди, як недостача взуття, чи одіння.

І так в Одреховій є 450 учнів, у Радимні 420, у Балигороді 350, у Тісній 280, у Кривчі і Маластові по 250, у Криниці 160, а в Журавиці 90; разом 2.250.

Ці перші успіхи з минулого року вказують на потребу закладати вже в черговому році дальші школи. Деякі вже навіть зорганізовані й затверджені ждуть тільки на вчителів, або на ремонт школи. На Холмщині є, вже також підготовані і зорганізовані школи, які ждуть на формальне затвердження люблинської шкільної влади. Крім цих шкіл маємо ще 6 державних однорічних домашнього господарства, а саме: в Ярославі, Сяноці, Холмі, Володаві, Голі і Кристинополі, з пересічною участю біля 30 учениць.

На черговий рік ще проектують дві середні сільсько-госп. школи одну на Холмщині, другу на Лемківщині. Далі затверджений уже владою тримісячний курс для підготови учительок до шкіл домашнього господарства. Учасницями можуть бути абсольвентки середніх шкіл, а також ті, що не скінчили середньої школи, а навіть з покінченням тільки семи кляс всенародньої школи, але з деякою господарською підготовою. Вони мусять зложити вступний іспит. Оголошення про речинець і докладніші вимоги будуть ще подані окремо в »Краківських Вістях«.

Вкінці слід підкреслити, що УЦК і дотичні УДК та »Сільський Господар« доложили в організуванні цих шкіл і виєднуванні у німецької влади затвердження багато зусиль. Німецька шкільна влада ставиться до українських починів дуже прихильно.

ХТО ЗАСІВАЄ НАЙБІЛЬШЕ КОНОПЕЛЬ?

Сьогодні господарський світ звертає щораз більше уваги на управу конопель. З конопель мотузя і вітрила найсильніші й найтриваліші, дарма, що дорогі. Колись в Европі сіяли багато конопель. Опісля згодом парова машина заступила в кораблях вітрила, а мотузя роблено з дешевих матеріялів. Тепер бачимо знову зворот до конопель. Сьогодні найбільше сіють конопель у СССР, де продукція сягає 1,4 міліонів сотнарів, другою зчерги є Італія з 1 міліоном сотнарів, далі йде Югославія та інші держави. Найбільші ростом, бо ходять до 3-ох метрів висоти й найбільш пригожі для нас були б насіння югославянські, що ростуть менше-більше в тому самому кліматі. Італійські в нас не можуть доростати до такої висоти, бо звикли до лагіднішого клімату.

—o—

Зимова допомога — це найважливіша справа. Памятайте про бідну дітвору, про жертви війни, хворих по лікарнях і братів, що ждуть від Вас помочі!

Новинки

КАЛЕНДАР

БЕРЕЗЕНЬ

7. Пятниця — Н. м. мч. в Ев.
8. Субота — Свмч. Полікарпа.

— ВЖЕ ПОЯВИЛОСЯ 3. ЧИСЛО МІСЯЧНИКІВ „ІЛЮСТРОВАНІ ВІСТІ" й „МАЛІ ДРУЗІ".

— НА ФОНД зимової допомоги українському студентству Стефа і Маріян Шарани, Краків, зложили 15.— зол. і кличуть п-ню Емілію Козіцьку у Кракові, п-ство Лозинських у Білій Підляській, м-ра В. Однорога й нач. Пришляка Ярослава — обох у Новому Санчі. — П. Гординський Орест, секретар української ґімназії в Ярославі, складаючи 20 зол., кличе: дир. Форостину Евгена, о. Голинського Петра, проф. Ґреха Володимира, д-ра Грицака Евгена, проф. Івашкевича Дмитра, проф. Лісікевича Осипа, проф. Шандровського Івана, проф. Шанковського Клима, проф. Наконечного Олександра, проф. Поліху Теодора, проф. Ісаїва Петра, проф. Красника Івана, проф. Чехович Софію, проф. Бабича Адама й проф. Чубатого Романа. — Ред. Роман Данилевич, Ярослав, зложив 100 зол. і кличе пп.: Теодора Бориса, Теофіля Бохна, Осипа Верґуна, Петра Іваша, Андрія Ференца, Миколу Яремка — усіх з Ярослава. — Комісія Допомоги Українському Студентству складає всім Вп. Жертводавцям щиру подяку й заразом просить українське громадянство складати дальші жертви на конто Украінбанку — Відділ у Кракові — ч. конта 2.331, з дописною: УЦК Студ. Фонд.

— КУРС РИТМІЧНОЇ ҐІМНАСТИКИ для пань та ритміки й пластики для дівчат почнеться незабаром у Кракові. Зголошення в середу, четвер та суботу від 4—6 год. попол. в Українській Вселюдній Школі, Краків, Бурґштрасее 60.

— ПОШТОВИЙ КУРС починається дня 20. березня 1941 р. Зголошені кандидатки, що одержать окремі повідомлення, зголосяться в УЦК, Відділ Праці й Суспільної Опіки, Зелена 26/7 в дні 18. березня ц. р. в год. від 9—13 і 15—18. Вступний іспит на пошті в дні 19. березня ц. р. Зголошення у спізненому речинці не будуть розглядані. — Український Центральний Комітет, Відділ Праці й Суспільної Опіки. 1-3

— СТВОРЕННЯ ЖИДІВСЬКОЇ ДІЛЬНИЦІ В КРАКОВІ. Шеф краківської области, ґубернатор д-р Вехтер, оголосив дня 3. III. ц. р. наказ про створення жидівської мешкальної дільниці в Кракові на Подґужу. Причиною цього стали санітарні, господарські й поліційні міркування. Наказ діє від дня оголошення. Не-жидівське населення, що живе в межах жидівської частини міста, мусить перемінити свої помешкання до 20. III. Помешкання приділюватиме міський мешканевий уряд. На Казімержу можна винаймати помешкання безпосередньо у власників або в управителів будинків. Про винаем хати на Казімержу треба опісля повідомити мешканевий уряд. Не-жидів, що до 20. III. не покинуть своїх хат у жидівській дільниці міста, виселять примусово. Тоді вони не зможуть зі собою більше взяти, як тільки 25 кг. на особу. Жиди, що живуть поза межами жидівської частини міста, мусять покинути свої помешкання до 20. III. і перейти до жидівської дільниці міста.

— ЖАХЛИВА БУРЯ Й ПОВІНЬ В АМЕРИЦІ. Каліфорнію навістила грізна буря з небувалою зливою. Маси дощевої води перемінили вулиці на ріки та зовсім загальмували комунікацію. В багатьох місцевостях усунулася земля. Поліція мусіла виселювати людей. Вода забрала сотні самоходів, поломані дерева, знесла багато землі. Найбільше потерпіло побережжя від Сан Франціско до Лос Енджелес.

— ЗГОРІВ РАТУШ в Буенос Айресі.

— ҐІБРАЛЬТАР ОСТРОВОМ. Англійці відтяли свою твердиню Ґібральтар від Еспанії каналом, глибоким 6 і пів м.

— ЗАСТРАЙКУВАЛО 16.000 американських робітників промислового концерну Інтернешенел Гевестер Кампені, що має свої фабрики у Шікаґо, Реджемонов і Рокфолс.

— АНГЛІЙСЬКА корабельна лінія „Блюфанел", що обслуговувала комунікацію на Далекому Сході і мала 158 кораблів, припинила 1. березня ц. р. свою працю.

— ЗГОРІЛИ до тла касарні 106 полку американської легкої артилерії у Форт Ніер у стейті Вирджінія. Жертвою пожежі стало також майно вояків і сусідні будинки.

— У БУРЕА, у північній Швеції, згоріла до тла фабрика деревляних виробів. Жертвою вогню стали також склади вугілля, що його вживали до витворювання ґазу для автомобільних ґенераторів.

— У МОСКВІ вже підписали договір про безпосередню залізничу сполуку між Совітами й Мадярщиною. 15. III. почнеться рух на шляху Львів-Мункач. Рух відбуватиметься одночасно на нормальних і ширококоліййових шляхах.

— ЗГОРІЛА РАФІНЕРІЯ нафтового товариства „Олекс" у місцевості Света Кляра під Загребом. Прийшло до вибуху збірника ропи. Пожежу гасили всі довкільні пожежні відділи зі загребськими пожежниками на чолі.

— В АМЕРИЦІ почали продавати „алюмінієві листівки". Вони призначені до висилки до Анґлії, щоб їй доставити сировини необхідної для летунського промислу. Хоч вони не мають більше алюмінія як за 2 центи, їх продавали по 25 центів. У звязку з тим американське міністерство пошт почало слідство.

Малий фейлетон

Сон

Я ніколи не любила писати. От, коли мені приходиться писати до родини, то ледви протягом тижня можу склеїти короткого листа. А проте опишу Вам свою нічну пригоду.

Юрко, мій чоловік, поїхав — і я залишилася сама (це слово „сама" в мене трохи прикро звучить), але я потішила себе тим, що я небоязлива.

Перед спанням взяла до ліжка декілька чисел „Краківських Вістей" і коло 8-ої години „запхалася" під ковдру та стала читати. Читаю різні фейлетони. Між іншими один про „Мишку".

— Ех! — думаю собі, — тепер мені читати про мишку, коли я *сама* й коли, правду сказавши, кожний шелест у кімнаті робить мене щораз *не* відважнішою. Ще присниться мені миш у ночі... Це зовсім неприємний сон! Чи не краще прочитати дещо з політики?... В кожному разі не пошкодить!

— — — — — — — — — — —

Почитавши дещо, я ще раз (це для власного спокою) оглянула кожний куточок у кімнаті.

— Нема небезпеки. Можу спокійно спати!...

Заснула...

Нараз крізь сон чую: гримають гармати, з літаків падуть бомби, клекочуть — аж захлистуються — скорострілн.

Хочу втікати. Але нема куди. Всюди заложені міни.

Починаю кричати: „Рятуйте!" — і в тім збудилася.

Сама!

Несамовита тишина. Тільки час до часу чути тріскання меблів... Я ще чую гупоти гармат, вибухи мін, бачу літаки, як скидають бомби..

— Ох! Війна, страшна війна!...

І що мені зробити, щоб я знову заснула?...

— — — — — — — — — — —

Вибачте, — пане „Володавець" — що я не хотіла читати Вашого фейлетону! З Вашою мишкою була б напевно спокійніше спала!

НАДЯ С.
Кимпіна — Румунія.

Німецький посол у столиці Хорватії

БІЛГОРОД, 6. III. — Загребські щоденники подали обширні звіти про відвідини німецького посла у Білгороді **фон Герена** у столиці Хорватії, Загребі. Щоденник „Новості" писав з цього приводу: „З вдоволенням стверджуємо, що відвідини представника нашого німецького союзника прийшли у часі, коли з обох сторін ідуть великі зусилля, щоб якмога якнайбільше поглибити приязні взаємини, що вже істнують. Тому сьогоднішній день — це дата особливо важна. Ті відвідини виходять поза межі звичайної чемности й свідчать про зміцнення сердечних взаємин".

У понеділок пополудні бан Хорватії д-р Шубачіч влаштував прийняття. На ньому були приявні всі чільні хорватські діячі. Д-р Шубачіч заявив у своїй промові, що хорватський нарід з вдячністю прийняв багато скарбів творчого німецького духа і ввів їх до своєї культури. Він висловив побажання, щоб культурні взаємини між обома народами щораз більше поглиблювалися для взаємного добра Німеччини й Югославії.

У відповідь на те німецький посол фон Герен заявив,що тепер уже ніщо не спиняе поглиблювання культурних і господарських взаємин між хорватським і німецьким народом. Свою промову закінчив посол фон Герен тостом у честь короля Петра II., реґента кн. Павла, бана д-ра Шубачіча і провідника хорватів д-ра Мачека.

—o—

Замітна стаття ген. Шекова

СОФІЯ, 6. III. — **Ген. Шеков**, верховод болгарських збройних сил підчас світової війни, помістив у болгарському вечірному щоденнику **„Дума"** вступну статтю на тему приступлення Болгарії до пакту трьох великодержав.

Автор тієї статті вважає цю подію за льоґічний висновок того всього, що досі сталось та що станеться ще небаром у наслідок цих ґіґантичних змагань за новий лад в Европі, за нові основи міжнародніх прав та справедливість, після поваленя старого, пережитого й засудженого на загладу. Болгарія звязувала свою долю з Німеччиною вже підчас світової війни, тому не може приглядатись тепер безділпно подіям, навпаки мусить уважати теперішню війну продовженням минулої Болгарія наладнавши свої відносини з великими державами на нових умовинах виконує свій почесний обовязок супроти великого німецького народу, що в цих непомірних змаганнях має створити новий справедливий лад у світі.

—o—

Короткі вістки

— **НА НЕДІЛЬНОМУ ЗАСІДАННІ** американського сенату сен. Уілер заявив, що це нісенітниця казати, немов то Злучені Держави залежні від британської фльоти. Вони досі ніколи не користали ні з допомоги британської фльоти, ні британського уряду. При цій нагоді демократичний сенатор Мекерен сказав, що сучасна війна не є американською війною й це була би трусливість скриватися за спиною інших народів.

— **ШВЕДСЬКА** преса стверджує, що німецький промисл без огляду на війну, стоїть на висоті свого завдання. Цьогорічний ляйпціґський ярмарок ще кращий від попереднього. Досі відвідало виставу вже 600 шведських купців.

— **СПІВРОБІТНИК** білгородської „Політики" від господарських справ, Душан Льофандіч, пише, що ляйпціґський ярмарок виконує ролю посередника між німецьким промислом і хліборобськими країнами Европи.

— **ОСТАННІМИ** днями багато жидів і масонів покинуло Югославію й виїхало до Туреччини. Також анґлійці й політичні еміґранти з б. Чехословаччини й Польщі виїздять із Югославії.

— **АНҐЛІЙСЬКІ ГРОМАДЯНИ В БОЛГАРІЇ** дуже нарікають на свое посольство й консуляти, які — мовляв — не опікуються якслід своїми громадянами. Тому, що анґлійські громадяни не дістали в пору візованих пашпортів та відповідних вказівок, вони мусять тепер примусово сидіти в Болгарії.

— **РУМУНСЬКИЙ ПОСОЛ** у Берні, Рауль Боссі, призначений послом у Берліні. Дотеперішній румунський посол у Берліні, Брабетцеану, призначений послом у Штокгольмі.

— **ЗАМКНЕННЯ БОЛГАРСЬКИХ ГРАНИЦЬ** на необмежений час, проголошене офіціяльно в понеділок, примусило всіх спакованих уже анґлійців залишитися покищо в Болгарії. Дехто з них встиг ще перескочити югославянський кордон, але ті, які переїздили з Угорщини й Югославії через Болгарію до Туреччини — примусово зупинилися в Болгарії. За границю можна виїхати тільки з дозволу міністерства військових справ.

— **У РУМУНІЇ** арештували коло 240 осіб запідозрілих у шпіонажі. Арештованим закидають звязок з анґлійськими чинниками. Арештованих помістили в концентраційному таборі. Вони здебільша греки, турки та вірмени, є також кількох румунів та зпоміж них — кількох журналістів.

— **У ЗВЯЗКУ** з морською війною адмірал лорд Четфилд сказав таке: „Незабаром треба очікувати німецької атаки на шляхи нашої торговельної комунікації. Становище неприятеля корисне. Треба рахуватися зі зростом втрат нашого корабельного тонажу. Він може прийняти грізні розміри".

— **КОМІСІЯ** для закордонних справ фінляндського парляменту рішила предложити ратифікацію торговельних договорів із Словаччиною й Югославією.

— **АМЕРИКАНСЬКЕ** міністерство фльоти повідомило, що воно призначило 1 міліон долярів на перші видатки, що вяжуться з будовою летунських баз у 8-х місцях, що їх Анґлія відступила Злученим Державам. Одночасно призначили 12 міліонів долярів на поширення оборонних баз воєнної фльоти в Санта Люсія, Антіґа й Джемейці.

— **ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ** припинили діяльність своїх двох консулятів у Неаполю і Палермі. Оба ті міста находяться вже в італійській воєнній смузі.

З відчитової салі

М-Р І. КОРОВИЦЬКИЙ: ХРИСТІЯНСЬКА УКРАЇНА.

Дня 27. II. у Варшаві, в домівці УОТ, відбувся відчит м-ра І. Коровицького на тему: „Християнська Україна". Відчит відбувся заходом Освітньої Секції Братства св. Первозв. Апостола Андрія, що його недавно оснував Владика Палладій. Владика докладає всіх зусиль, щоб Братство вело живу релігійну та національну роботу. На відчиті був присутній Владика, що його сердечно привітав голова УОТ, В. Багацький. — Тема вдячна та дуже цікава, тим паче, що підхід до неї був зовсім оригінальний. Прелеґент підійшов до неї дуже вміло та вдатно й потрапив зацікавити слухачів. Він торкнувся психольоґічної сторінки світосприймання в релігійних справах у нас, в Україні, підкреслюючи іншу та своєрідну прикмету в цих справах. Далі підкреслив, що справа релігії ніколи українцям не була байдужа. Накреслюючи світосприймання в релігійних справах на Заході й Сході, подав прелеґент багато імен вчених заходу та сходу. Насвітлюючи боротьбу, що йде між добром і злом, прелеґент підкреслив у християнській релігії важний момент, а саме, що наша реліґія не є пасивна, але активна. Через те, що святі війни дальше ведуться й будуть вестися, прикладом може служити — Еспанія. Присутні нагородили цей цікавий відчит рясними оплесками. Владика сердечно подякував прелеґентові за цей перший відчит з рамени Братства св. Перв. Ап. Андрія. Потім сам Владика коротко зясував вагу релігії в історії нації, підкреслюючи активність нашої релігії, бо ж сам Бог, як сказав Владика, покликав нас до вічної боротьби — шукати вічної правди.

Андріївське Братство у Варшаві виступить тепер із цілим циклем відчитів на релігійні теми.

П. Я-к.

З українського життя

ГРУБЕШІВ ВІТАЄ СВОГО АРХИЄПИСКОПА.

Радісною новиною розійшлася по цілій околиці вістка, що в неділю, 23. лютого ц. р., приїздить до Грубешева Преосвященніший **Іларіон**, архиєпископ Холмщини й Підляшшя. Вранці з усіх довкільних сіл почали напливати до міста українські селяни й інтеліґенція без огляду на віроісповідання. Це ж бо вперше мають вони щастя почути й побачити свого рідного Владику.

В год. 10-ій народ при співучасті учнів торговельної та народньої шкіл і відділів куренів молоді, що громадно прибули до Грубешева, вирушив з хоругвами до помешкання о. прот. Гр. Метюка, де вже перебував Достойний Гість. Владика вийшов у почоті духовенства й благословив присутніх. З піснями проведено архиєпископа до собору св. Успіння.

Старим українським звичаєм хлібом-сіллю привітав Владику церковний староста. Потім почалися привітальні промови. Від УДК у Грубешеві промовляв голова д-р М. Струтинський. Д-р М. Павлюк мав привітальне слово, як посадник міста. Від молоді привітав Владику М. Ваврук. За шкільну молодь Грубешева деклямував з усмішкою слова привітання Є. Редзьо. Парохіяни висловили своє привітання устами П. Ващука. Врешті при вході до церкви вітав архиєпископа піонер українського православного руху Грубешівщини, М. Самохваленко. В церкві коротко та щиро привітав архиєпископа настоятель церкви о. прот. Гр. Метюк. Потім, після благословенства, почалася Служба Божа. Собор не помістив усіх вірних, так, що половина людей слухала Служби Божої на церковному майдані.

Велике враження викликали архиєпископові молитви, читані прекрасною живою українською мовою, а чудова проповідь архипастиря захопила всіх до краю. Вкінці Владика звернувся до Пресвятої Богородиці, щоб допомогла нам відродитися релігійно й національно. На богослуженні був п. крайсгавптман д-р Франке з високими старшинами — завжди прихильний і помічний у всіх українських починаннях. Після Служби Божої відбувся спільний обід, виданий у честь архиєпископа, на якому був присутній рівнож п. крайсгавптман і визначні члени місцевої інтеліґенції.

В понеділок, 24. лютого, в год. 13-ій, Його Високопреосвященство виголосив у салі міського кіна відчит на тему: „Українська літературна мова". І знову велика саля переповнилась. Владика закликає всіх, особливо ж інтеліґенцію, щоб вивчали рідну мову. Виклад архиєпископа незвичайно зацікавив і захопив усіх. По обіді Владика відїхав до своєї резиденції, княжого Холма. Враження, що Він залишив, на довго залишуться в серцях усіх українців.

Є. Самохваленко.

ЖІНОЧА СЕКЦІЯ ПРИ УОТ В НІМ. ПЕРЕМИШЛІ

Дня 15. лютого відбулися товариські сходини Жіночої Секції в домівці УДК в Нім. Перемишлі при участи 40 членів. Голова Жін. Секції при УОТ, п. Гоцька, привітала членів та порушила справу опіки над захоронкою та зимової допомоги. П. Козакова відчитала реферат: „Праця жіночих товариств у Німеччині". П. Артющенко зясувала діяльність Жіночої Секції. П. Дубляницева відспівала низку пісень. Опісля п. Скоропадова відчитала актуальну новельку В. Кархута: „Гомін з-поза нас". На гутірці й розвагах мило пройшов час. Ухвалено відбувати такі сходини частіше.

Присутня.

ОГОЛОШЕННЯ

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол., 1/16 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.
ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 2.143. З Німеччини чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. Курс 1 нім марки 2 злоті; 1 чеської корони 2[illegible]
При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати читку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. 230-[illegible]
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau, Reichsstrasse 34. Fernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-79